

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
комунального закладу Львівської обласної ради
«Созанський психоневрологічний інтернат»**

04.11.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 04.11.2025 групою НПМ здійснено відвідування комунально закладу «Созанський психоневрологічний інтернат» (далі – ПНІ, інтернат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Паршакова Ольга Валеріївна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Гурковська Наталія Володимирівна, представник громадської організації;

Цюмік Олександр Вадимович, фахівець з питань проведення фахових досліджень під час відвідування місць несвободи в рамках реалізації функцій національного превентивного механізму (лікар-психіатр).

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вул. Зелена, буд. 77, с. Созань, Самбірський р-н, Львівська обл., 82081.

Директор закладу – Сарахман Євгенія Іванівна.

Згідно з Положенням про комунальний заклад Львівської обласної ради «Созанський психоневрологічний інтернат», затвердженим наказом в.о. начальника управління майном спільної власності Львівської обласної ради від 18.07.2024, інтернат є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворюється для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб (далі – підопічні) із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря психіатра не протипоказане перебування в інтернаті.

Заклад розрахований на перебування 155 осіб. На день відвідування в інтернаті перебували 158 підопічних (5 жінок та 153 чоловіки). 148 підопічних – дієздатні особи, 10 підопічних – особи, визнані у встановленому законодавством порядку недієздатними.

У ПНІ перебувають 155 осіб, яким встановлено групи інвалідності, 21 особа – ліжкові хворі, 4 підопічні – особи, які відносяться до маломобільних груп населення.

Окрім того, до закладу евакуйовано 8 внутрішньо переміщених осіб.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 92,5 штатних одиниць, з яких 49,0 шт. од. – медичний персонал: 0,5 шт. од. – лікар загальної практики-сімейний лікар, 0,5 шт. од. – лікар-травматолог, 0,5 шт. од. – лікар-стоматолог, 0,5 шт. од. – лікар-психіатр, 10,0 шт. од. – сестри медичні, 1,0 шт. од. – сестра медична з дієтичного харчування, 35,0 шт. од. – молодші медичні сестри, 1,0 шт. од. – фахівець з фізичної реабілітації.

За тарифікаційним списком працівників станом на 2025 рік у закладі наявні 2 вакантні посади молодших медичних сестер.

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) від 28.12.2019 № 2697 заклад отримав ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, терапія, ортопедія і травматологія, стоматологія; за спеціальностями молодших спеціалістів із медичною освітою: сестринська справа.

Фінансування закладу за 2024 рік складало 26 051 633,94 грн – загального фонду, 1 495 574,28 грн – благодійної допомоги.

Вартість харчування підопічних на 1 особу на добу становить 118,62 грн.

Витрати на медикаменти на 1 особу на добу становить 8,50 грн.

Заклад огорожений (фото 1), підопічні вільно пересуваються територією ПНІ. На території облаштовані криті альтанки та лави для відпочинку підопічних (фото 2).

Підопічні проживають у двоповерховому житловому корпусі. Ліжкові хворі підопічні розміщуються на першому поверсі корпусу.

Будівлі інтернату обладнані автоматичною пожежною сигналізацією, ведеться облік наявних вогнегасників та забезпечено їх своєчасне обслуговування. Вікна інтернату не заграбовані, наявні схеми евакуації на кожному поверсі.

У закладі, відповідно до Положення про групу підтриманого проживання осіб з інвалідністю (підопічних) комунального закладу Львівської обласної ради «Созанський психоневрологічний інтернат», затвердженого наказом директора від 27.12.2018 № 133, створено групу підтриманого проживання, в якій перебувають 4 підопічних. У приміщенні групи підтриманого проживання облаштовано кухонну зону з необхідною технікою, меблями та іншим інвентарем.

Підопічні користуються власними речами, мають доступ до ліжок протягом дня.

Для задоволення релігійних потреб підопічних силами працівників закладу у 2011 році збудована і освячена церква Правидної Святої Анни, в якій щоп'ятниці проводяться богослужіння.

Одяг підопічних персоналізований.

На кожного підопічного ведуться особові справи, підписуються договори про надання соціальної послуги відповідно до вимог Державного стандарту соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.02.2018 № 1901.

Усі підопічні мають документи.

У період з 01.01.2024 по день відвідування у закладі померло 10 осіб віком від 46 до 73 років. Здебільшого причиною смерті встановлено хронічну серцеву недостатність.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1503.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за ліжковими хворими підопічними: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

В інтернаті організовано дозвілля. Підопічні займаються вишиванням, в'язанням, свічковарінням, малюванням. У закладі підопічні активно залучаються до проведення культурно-масових заходів: майстеркласів, гри у шахи, бадмінтон тощо.

У закладі наявне власне підсобне господарство, утримується поголів'я сільськогосподарських тварин (корови, бики, свині).

ПНІ має три генератори для забезпечення закладу на період відключення електроенергії.

Якість питної води у закладі відповідає нормам ДСанПіН 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» відповідно до Протоколу дослідження якості питної води від 28.03.2024 № 268.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, наявне денне та перспективне меню. Харчоблок інтернату перебуває в належному санітарному стані. Працівники, які залучені до робіт у харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготовлених страв кухарем відбирається добова проба.

У підвальному приміщенні закладу облаштовано найпростіше укриття місткістю 177 осіб, загальною площею 122,7 м². Укриття знаходиться у належному санітарному та технічному стані: наявна система вентиляції, санвузол, питна вода, медикаменти, засоби пожежогасіння, резервне штучне освітлення (ліхтарики, свічки), шанцевий інструмент.

Закладом укладено меморандум про співпрацю з Самбірським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 03.02.2023.

Поруч із закладом наявний магазин, в якому підопічні у супроводі персоналу можуть придбати продукти харчування та речі першої необхідності.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 40 підопічними та 5 працівниками закладу. Скарг від підопічних на неналежне або жорстоке поводження не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 10.12.2024. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення права підопічних:

- на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- на достатній життєвий рівень;
- на доступність, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;
- на повагу до приватного та сімейного життя;
- на ефективні засоби юридичного захисту.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Львівській обласній військовій адміністрації, Львівській обласній раді:
 - вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;
 - забезпечити контроль за дотриманням прав підопічних;
 - забезпечити заклад спеціальним автотранспортом для транспортування ліжкових хворих та підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення, до закладів охорони здоров'я;
 - розглянути можливість додаткового фінансування закладу з метою усунення недоліків та вирішення проблемних питань, викладених у звіті.
2. Комунальному закладу Львівської обласної ради «Созанський психоневрологічний інтернат» забезпечити:
 - проведення щорічного огляду підопічних лікарсько-консультативною комісією за участю лікаря-психіатра з метою вирішення питання щодо доцільності їх подальшого перебування в інтернаті;
 - ознайомлення підопічних із усвідомленою згодою особи на проведення психіатричного огляду та амбулаторну психіатричну допомогу;
 - одержання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики - психіатрія;
 - прийняття локального клінічного протоколу надання психіатричної допомоги у закладі;
 - ведення листків лікарських призначень відповідно до вимог наказу МОЗ від 14.02.2012 № 110;
 - щомісячне здійснення гематологічного контролю підопічним, які проходять курс лікування препаратом, у складі якого є діюча речовина клозапін;
 - приміщення, де зберігаються лікарські засоби, гігрометром;
 - документування фактів тілесного ушкодження відповідно до вимог наказу МОЗ від 02.02.2024 № 186;
 - введення журналу здійснення фізичної фіксації та/або ізоляції відповідно до наказу МОЗ від 24.03.2016 № 240;
 - ведення медичної документації відповідно до вимог чинного законодавства;
 - обладнання житлових кімнат інтернату кнопками виклику персоналу;

дотримання норм житлової площі на особу відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007;

облаштування житлових кімнат інтернату відповідно до Мінімальних норм; облаштування їдальні умивальником;

запобігання надмірного конденсату та плісняви;

право підопічних на приватність, зокрема забезпечити використання у кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, ширм під час здійснення гігієнічних процедур;

приведення приміщення закладу у відповідність до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

наповнення інформаційного стенду інформацією про права підопічних та номерів телефонів і адреси посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав.

Зазначені рекомендації виконані частково, а саме:

у кімнатах, у яких проживає більше ніж одна особа, встановлено ширми;

кімнати ліжкових хворих підопічних облаштовані кнопками виклику персоналу;

їдальню закладу облаштовано рукомийником;

у житловому корпусі відсутній неприємний запах та надмірна вологість;

на інформаційних стендах закладу наявна інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав, інформація про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (фото 3);

ізолятор для підопічних з ознаками інфекційних захворювань облаштовано санітарно-гігієнічною кімнатою;

адміністрацією закладу організовується проведення щорічного огляду підопічних лікарсько-консультативною комісією за участю лікаря-психіатра та інші.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі наявне укриття, проте згідно Акту оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту, виданого РУ ГУ ДСНС України у Львівській області від 20.03.2024 № 51825, дане укриття оцінюється як обмежено готове до використання за призначенням та потребує проведення робіт з відновлення проходу між приміщеннями. На день проведення відвідування вказана рекомендація не виконана.

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини та

основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання).

2. Групою НПМ встановлено, що до посадових інструкцій персоналу не включено пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. Незважаючи на наявність у закладі періодичних випадків отримання підопічними тілесних ушкоджень, медичними працівниками не складається довідка про фіксацію тілесних ушкоджень (форма первинної облікової документації № 511/о) відповідно до вимог наказу МОЗ від 02.02.2024 № 186. Відсутність належного документування фактів тілесного ушкодження може перешкоджати ефективному розслідуванню випадків травмування у подальшому.

4. У порушення положень статті 11 Закону України «Про психіатричну допомогу», вимог наказу МОЗ від 15.09.2016 № 970 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», в оглянутій медичній документації відсутні затверджені наказом згоди осіб на психіатричний огляд та амбулаторну психіатричну допомогу.

5. У медичній частині відсутні протоколи догоспітальної допомоги, затверджені наказом МОЗ від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги», що знижує вчасне діагностування та подальшу якість надання необхідної допомоги підопічним у разі виникнення невідкладних станів.

6. В інтернаті 21 особа - ліжкових хворі підопічні, проте спеціальний транспорт для їх перевезення відсутній, що унеможлиблює транспортування ліжкових хворих підопічних у разі невідкладних станів до закладів охорони здоров'я. Зазначене порушує положення пункту 1 статті 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю.

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

7. У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007) (фото 4).

8. У порушення Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами

та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених Міністерством соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), в кімнатах недостатня кількість твердого інвентарю, а саме стільців, шаф, приліжкових тумб (фото 5).

9. Адміністрацією закладу поінформовано групу НПМ про гостру необхідність проведення реконструкції котельні із заміною двох газових котлів, строк експлуатації яких вичерпано. Подальше використання котлів, що відпрацювали свій ресурс, створює ризик аварійних ситуацій та може призвести до відключення опалення в закладі.

10. Обладнання прального комплексу потребує оновлення: наявна кількість пральних машин у закладі не достатня для своєчасного обслуговування підопічних.

11. У холодильниках складу продуктів харчування встановлено порушення правил товарного сусідства, що може призвести до перехресного забруднення продуктів харчування та втрати їх якості. А саме, м'ясо зберігається разом з рибою.

Окрім цього, виявлено немарковані продукти харчування, що суперечить пункту 1 статті 32 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Зазначене не дає можливості визначити їх терміни придатності та відповідність умов зберігання (фото 6).

12. У закладі відсутнє дієтичне харчування з урахуванням віку та стану здоров'я підопічних, що є порушенням вимог пункту 6 Типового положення про психоневрологічний інтернат, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 957 (далі – Типове положення). Відсутність належного дієтичного харчування може призвести до погіршення стану здоров'я підопічних, особливо тих, хто потребує спеціальних дієт через наявні хронічні захворювання або вікові особливості.

13. В інтернаті не забезпечено належного питного режиму. Не всі ліжкові хворі підопічні мають безперешкодний доступ до води.

При конфіденційному спілкуванні з групою НПМ підопічні повідомили, що змушені споживати воду з системи загального водопостачання.

14. Групою НПМ виявлено, що в холодильних та морозильних камерах на харчовому складі закладу відсутні термометри, також не ведеться журнал температурного режиму та технічного обслуговування холодильного устаткування, чим порушуються вимоги пункту 2 статті 41 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

15. У порушення вимоги пункту 3 частини 1 статті 42 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» вікна харчоблоку закладу не обладнано сітками від комах.

16. Під час відвідування встановлено, що шафи підопічних використовуються не за призначенням, оскільки підопічні не мають доступу до власних речей.

Так, групою НПМ встановлено, що в деяких кімнатах підопічних шафи закриті на замки, ключі від яких зберігаються лише в молодшого медичного

персоналу. Отже, підопічні не мають доступу до своїх шаф. Більше того, персонал використовує шафи для власних потреб, зберігаючи на полицях ковдри, матраци та побутову хімію (фото 7, фото 8).

У пункті 34 розділу III Восьмої Загальної доповіді Європейського комітету із запобігання катуванням та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – КЗК) наголошується, що дуже важливо надавати у розпорядження підопічних місце для зберігання особистих речей, а відсутність такої можливості може сприйнятися підопічними як посягання на його особисту безпеку та незалежність.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 5 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

17. Не всі приміщення закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

у коридорах житлових корпусів відсутні горизонтальні поручні для полегшення пересування підопічним, які відносяться до маломобільних груп населення;

у корпусі наявні необладнані пороги, що створюють перешкоди у пересуванні маломобільним підопічним (фото 9);

окремі санітарно-гігієнічні приміщення закладу не пристосовані для осіб з інвалідністю.

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Європейської конвенції з прав людини)

18. На вікні у санітарно-гігієнічній кімнаті відсутнє непрозоре скло або непрозора плівка (фото 10).

Порушення права на вільний розвиток своєї особистості (стаття 23 Конституції України).

19. Статтею 23 Конституції передбачено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, у якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

Статтею 30 Конвенції про права осіб з інвалідністю передбачено, що особи з інвалідністю мають право на рівні з іншими мати доступ до таких місць культурних заходів чи послуг, як театри, музеї, кінотеатри, бібліотеки й туристичні послуги, а також до пам'яток і об'єктів, що мають національну культурну значущість.

Під час проведення конфіденційних спілкувань підопічні повідомили, що мають бажання виїзжати за територію закладу для участі в екскурсіях, спортивних

змаганнях, відвідування театру, спілкування з іншими людьми тощо. Проте така можливість у закладі не надається.

Порушення права на отримання соціальних послуг (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності).

20. У порушення пункту 4 розділу III Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), закладом не проводиться перегляд визначення ступеня індивідуальних потреб отримувачів соціальної послуги.

21. У порушення пункту 4 розділу IV Державного стандарту індивідуальні плани надання соціальних послуг залишаються незмінними протягом 8 років.

22. При вибіркового вивченні особових справ підопічних групою НПМ встановлено, що договори про надання соціальної послуги та індивідуальні плани надання соціальних послуг не містять дату укладання, що може свідчити про формальний підхід у веденні службової документації.

Інші.

23. У порушення пункту 4.14 Правил опіки і піклування, затверджених спільним наказом Державного комітету України у справах сім'ї і молоді, Міністерства освіти України, МОЗ, Міністерства праці і соціальної політики України від 26.05.1999 № 34/166/131/88, органами опіки та піклування не здійснюється контроль за діяльністю опікунів і піклувальників, зокрема шляхом планових відвідувань осіб, які перебувають під опікою (піклуванням).

24. Під час ознайомлення із журналом відвідувань та видачі посилок встановлено, що окремі опікуни не виконують покладені на них обов'язки належним чином. Так, недієздатних підопічних Б., О., В. не навідують опікуни більше року, не відправляють посилки, не підтримують відносини телефонним зв'язком.

Разом з цим, у порушення вимог частини 9 пункту 70 Типового положення керівництвом закладу не вживаються заходи щодо взаємодії з органами опіки та піклування та ініціювання заміни опікунів, які неналежним чином виконують свої обов'язки.

25. Під час відвідування закладу з'ясовано, що на території ПНІ встановлено камери відеоспостереження, якими здійснюється відеофіксація перебування підопічних та інших осіб у місцях загального користування.

Пунктом 7 частини 1 статті 12 Законом України «Про охоронну діяльність» визначено, що для проведення відкритої відео- та фотозйомки подій, як допоміжного засобу запобігання протиправним діям, необхідно обов'язкове

оприлюднення на об'єкті, що охороняється, інформації про здійснення таких заходів.

Таким чином, у місцях здійснення відеоспостереження на видному для належного візуального сприйняття підопічних та персоналу закладу місці мають бути розміщені попереджувальні знаки про здійснення відеоспостереження.

26. Відповідно до статті 1 Конвенції про права осіб з інвалідністю, що є невід'ємною частиною національної системи захисту прав людини, особи з інвалідністю – це особи, які мають довготривалі фізичні, психічні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, які у взаємодії з бар'єрами можуть обмежувати їхню повну і ефективну участь у житті суспільства на рівних засадах з іншими.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», прийнятого Верховною Радою України 19.12.2017, із законодавства України виключено термін «інвалід» і замінено терміном «особа з інвалідністю».

Проте у службовій документації закладу, зокрема у арматурних картках, використовуються терміни «інвалід», «психоневротик», «пристарілий» (фото 11), що є дискримінаційним і не відповідає вимогам чинного законодавства України та Конвенції про права осіб з інвалідністю.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Львівській обласній військовій адміністрації забезпечити:

вжиття заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства;

заклад спеціальним транспортом для перевезення ліжкових хворих підопічних;

реконструкцію котельні із заміною котлів, строк експлуатації яких вичерпано;

оновлення обладнання прального комплексу інтернату.

2. Комунальному закладу Львівської обласної ради «Созанський психоневрологічний інтернат» забезпечити:

включення пункту про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання в посадові інструкції персоналу;

складання медичними працівниками довідки про фіксацію тілесних ушкоджень;

наявність у медичній документації згод на психіатричний огляд та амбулаторну психіатричну допомогу;

дотримання норм житлової площі на особу;

облаштування житлових кімнат закладу відповідно до Мінімальних норм;

дотримання правил товарного сусідства продуктів харчування;
 маркування продуктів харчування для можливості визначити їх терміни придатності та відповідність умов зберігання;
 підопічних дієтичним харчуванням з урахуванням віку та станку здоров'я підопічних;
 доступ підопічних до чистої питної води;
 наявність у холодильних та морозильних камерах закладу термометрів та ведення журналу температурного режиму та технічного обслуговування холодильних устаткувань;
 облаштування вікон харчоблоку сітками;
 можливість самостійного використання підопічними своїх шаф;
 облаштування коридорів житлового корпусу боковими поручнями;
 обладнання порогів для пересування підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення;
 обладнання санітарно-гігієнічних приміщень ПНІ для користування особами з інвалідністю;
 право підопічних на приватність, зокрема затонувати вікно у санітарно-гігієнічній кімнаті;
 організацію дозвілля підопічних та створення умов для участі підопічних в культурно-масових заходах громади;
 проведення перегляду визначення ступеня індивідуальних потреб отримувачів соціальних послуг та індивідуальних планів надання соціальних послуг;
 ведення службової документації відповідно до вимог чинного законодавства;
 ініціювання заміни опікунів, які неналежним чином виконують свої опікунські обов'язки;
 встановлення попереджувальних знаків про здійснення відеоспостереження;
 виключення із службової документації термінів «інвалід», «психоневротик», «пристарілий».

Додатки: фотоматеріали – на 3 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст відділу реалізації
 національного превентивного механізму в
 закладах соціального забезпечення та
 освіти Департаменту з питань реалізації
 національного превентивного механізму
 Секретаріату Уповноваженого Верховної
 Ради України з прав людини**

Ольга ПАРШАКОВА

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

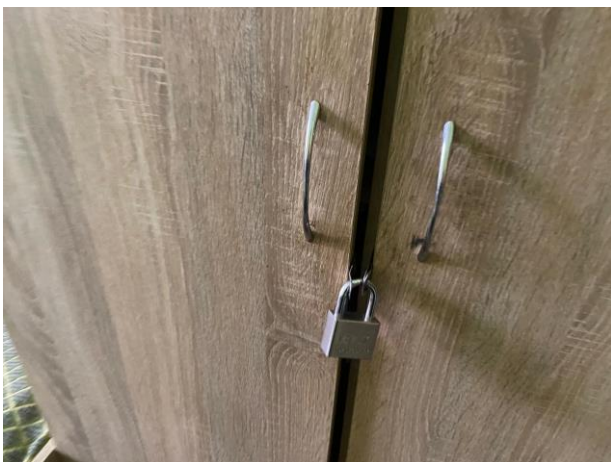

Фото 8

Фото 9

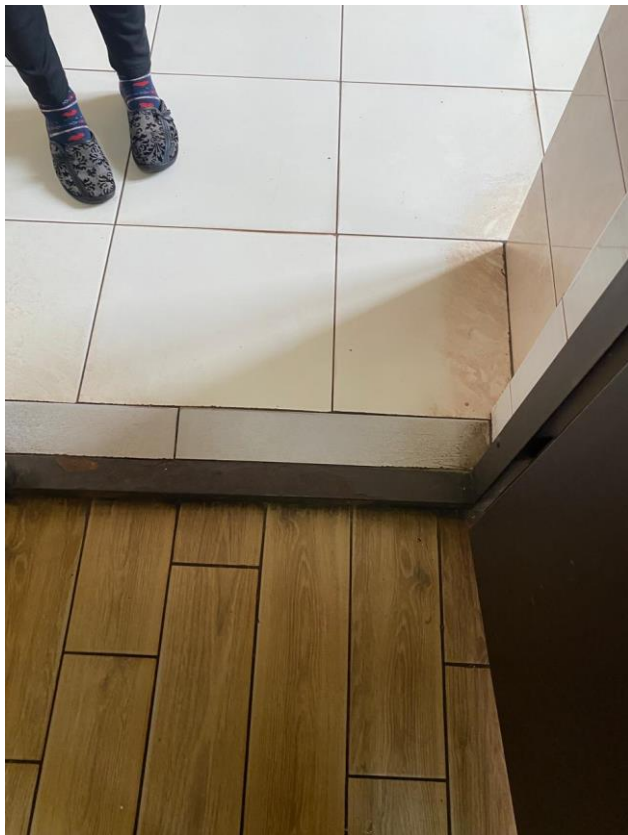

Фото 10

Фото 11

